

24.3.2020

לכבוד:
ד"ר אביחי מנדלבליט
היועץ המשפטי לממשלה
משרד המשפטים
שלום רב,

דחוף

הנדון: השעיית ביצוע מאסרים חלף קנס בתקופת משבר הקורונה

1. הרינו לפנות אליך בבקשה כי תורה על הפסקת הוצאתם וביצועם של צווי מאסר חלף קנס לאור תקופת החירום בה אנו מצויים. המרכז לגביית קנסות הודיע אמנם על הפסקת הליכי הגבייה הננקטים על ידו וכן על הפסקת הפקת פקודות מאסר חלף קנס, אלא שהחלטה זו התקבלה רק בימים האחרונים ולמיטב ידיעתנו הרשויות האמונות על הוצאת צווי מאסר חלף קנס וביצועם ממשיכות בהפעלת סמכויותיהן ביחס לצוויים תלויים ועומדים. כך, בני המשפט ממשיכים להוציא צווי מאסר חלף קנס והמשטרה ושבי"ס ממשיכים לבצע פקודות אלה.
2. בימים אלו קיים חשש ממשי להדבקת אסירים השוהים במקומות מעצר ובבתי הסוהר כפי שעולה מתקנות שעת חירום (מניעת כניסת מבקרים ועורכי דין למקומות מעצר ובתי הסוהר), התש"ף-2020, וברור, כי שבי"ס אינו מסוגל לממש באופן מלא את הנחיות משרד הבריאות למניעת הידבקות בקרב הכלואים. לאור זאת, יש להגביל למינימום האפשרי את מספר האנשים שנכלאים בימים אלו במתקני הכליאה, ובראש ובראשונה להימנע משלילת חירותם של אנשים שלא עמדו בתשלום הקנס שהושת עליהם.
3. השעיית ביצוע מאסרים חלף קנס היא צעד הכרחי הן נוכח הצפיפות בבתי הסוהר והחשש מפני הידבקות של אסירים והן לאור הפגיעה הדרמטית ביכולתם של אזרחים לשלם את חובותיהם בתקופה זו של משבר בריאותי וכלכלי חסר תקדים.
4. ראוי להזכיר, כי מאסר של חייבים בהליכים פליליים אינו משרת תכלית של מניעת מסוכנות אלא אכיפת תשלום קנס פלילי. בנוסף, חשוב לזכור בתקופה זו, כי מאסרים חלף קנסות מופעלים באופן מוגבר כלפי עניים וחברי קבוצות מוחלשות שאינם יכולים לעמוד בתשלומי הקנסות (רביע אגבריה ואיילת עוז, [משלמים בחירותם: האם בשלה העת להורות על ביטולו של מוסד המאסר חלף קנס?](#), עיוני משפט מב (תש"ף)). משכך, קיים צורך ברור להשעות בתקופה זו את השימוש בכלי הקיצוני כל כך של שלילת חירותם של מי שלא עמדו בתשלום קנס.
5. יצוין, כי פנייה בעניין זה למשטרת ישראל נענתה בתשובה, כי למשטרה אין סמכות להשהות ביצועו של מאסר חלף קנס או לבטלו.
6. בתקופה בה אנו מצויים, החזקתו של אדם במתקן כליאה בכל מקרה שאינו דחוף והכרחי, כגון מאסר חלף קנס, משקפת פגיעה לא מיידית בחירותו של אדם ובזכותו לבריאות ולחיים. לאור

זאת, נבקשך להוציא בדחיפות הנחיה המורה לרשויות הרלוונטיות להשעות את הוצאתם וביצועם של צווי מאסר חלף קנס עד לסיומה של תקופת החירום. בנוסף, ראוי כי הוראה להשעייה גורפת של צווי מאסר חלף קנס תלויים ועומדים תעוגן בתקנות שעת חירום.

7. לתשובתך בהקדם נודה.

בכבוד רב ובברכה,

אן סוצ'יו, עו"ד

העתק: עו"ד עמית מררי, משנה ליועץ המשפטי לממשלה (פלילי), משרד המשפטים.